

Een land zonder waterbouwers?

“Welke kennis gaat er verloren zonder waterbouwers in Nederland?”

Deze vraag overviel mij onlangs. Met veel enthousiasme nam ik in juni van dit jaar de voorzittersrol van de Vereniging van Waterbouwers over van Hendrik Postma. Met het idee om de sector nog zichtbaarder te maken en bij te dragen aan een innovatieve, jonge en gezonde waterbouwbranche. De slogan van onze vereniging, ‘Geen land zonder waterbouwers’, is voor de waterbouwers vanzelfsprekend, maar de vraag zette mij aan om daar in deze column bij stil te staan.

Projecten van waterbouwers zorgen ervoor dat we achter dijken en een veilige kust kunnen leven. Waterbouwers zijn er voor het bevaarbaar houden van vaarwegen, het inrichten van havens en het reguleren van het watersysteem met stuwen en sluizen. Werkzaamheden waarvoor kennis van de praktijk nodig is en waar deels proefondervindelijk wordt geleerd. Dit is verklaarbaar, doordat er veelal gewerkt wordt met natuurlijke materialen in een natuurlijke, veranderlijke omgeving. Daarom zijn er veel proeven, zoals in de Deltagoot van Deltares, de kennisontwikkeling op de Zandmotor of de bezwijkingsproef van de proefdijk bij Kampen. In vergelijking met andere disciplines wordt er veel gewerkt met richtlijnen in plaats van strikte eisen. De waterbouwer is daardoor wendbaar en gericht op de praktijk.

Voor de toekomst is dit adaptatievermogen en deze wendbaarheid belangrijk. We moeten durven vertrouwen op het onderweg ontwikkelen van kennis, in plaats van alles vooraf te bedenken. Reden om snel te gaan beginnen met werk dat nu uitgevoerd kan worden, zodat arbeidskrachten voor de sector behouden blijven en de opgedane kennis als basis kan dienen voor toekomstige opgaven. We zitten in een transitieperiode, wat per definitie onzekerheid betekent. Een transitie die vraagt om vertrouwen, samenwerking én aanvullende (financiële) middelen om met innovaties en verduurzaming in een stroomversnelling te komen.

Mijn antwoord op de mij gestelde vraag: “Veel pragmatische, empirisch opgedane waterbouwkundige kennis is nodig voor de toekomstige opgave, waarbij we proefondervindelijk nog veel met elkaar moeten leren. De wendbaarheid en flexibiliteit van waterbouwers die gewend zijn de werkzaamheden aan de natuur aan te passen, passen naadloos op de vraag naar de waterbouw van de toekomst.” Mijn oproep luidt net als die van de Deltacommissaris in zijn advies bij het Deltaprogramma 2024: “Maak vaart!”

Femke Zevenbergen

Voorzitter Vereniging van Waterbouwers